TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. lapkričio 24 d.*

Byloje C-40/10

dėl 2010 m. sausio 22 d. pagal SESV 263 straipsnį pareikšto ieškinio dėl panaikinimo

Europos Komisija, atstovaujama J. Currall, G. Berscheid ir J.-P. Keppenne, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

palaikoma

Europos Parlamento, atstovaujamo S. Seyr ir A. Neergaard, nurodžiusio adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

* Proceso kalba: prancūzų.

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą M. Bauer, padedamo advokato D. Waelbroeck,

atsakovę,

palaikomą

Danijos Karalystės, atstovaujamos B. Weis Fogh,

Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos J. Möller ir B. Klein,

Graikijos Respublikos, atstovaujamos A. Samoni-Rantou ir S. Chalva, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Lietuvos Respublikos, atstovaujamos D. Kriaučiūno ir R. Krasuckaitės,

Austrijos Respublikos, atstovaujamos E. Riedl,

Lenkijos Respublikos, atstovaujamos M. Szpunar,

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos S. Behzadi-Spencer ir L. Seeboruth,

įstojusių į bylą šalių,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, J. Malenovský ir T. von Danwitz (pranešėjas),

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorė R. Şereş, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. spalio 21 d. posėdžiui,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo iš dalies panaikinti 2009 m. gruodžio 23 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1296/2009, kuriuo nuo 2009 m. liepos 1 d. tikslinamas Europos Sąjungos pareigūnų ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų darbo užmokestis ir pensijos bei jiems taikytini korekciniai koeficientai (OL L 348, p. 10, toliau – ginčijamas reglamentas), motyvuodama tuo, kad šiuo reglamentu pažeidžiamas Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų, nustatytų 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatančiu Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (OL L 56, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 2 t., p. 5), iš dalies pakeistu 2004 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 723/2004 (OL L 124, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 2 t., p. 130; toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai), 65 straipsnis ir XI priedo 1 ir 3–7 straipsniai, tiek, kiek, pirma, juo klaidingai patikslintos įvairios Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytos sumos ir, antra, jame numatytas naujas teisinis pagrindas, leidžiantis iš naujo peržiūrėti ginčijamą reglamentą.

Teisinis pagrindas

Pareigūnų tarnybos nuostatai

2 Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnyje numatyta:

„1. Taryba kiekvienais metais peržiūri Bendrijų pareigūnų ir kitų tarnautojų atlyginimus. Atsižvelgiant į jungtinę Komisijos ataskaitą, pagrįstą jungtiniu indeksu, kurį susitarimu su valstybių narių nacionalinėmis statistikos tarnybomis nustatė Europos Bendrijų statistikos tarnyba, peržiūrima rugsėjo mėnesį; tas indeksas atspindi liepos 1 d. situaciją kiekvienoje Bendrijų šalyje.

Peržiūrint Taryba apsvarsto, ar, kaip dalis Bendrijų ekonomikos ir socialinės politikos, atlyginimas turėtų būti patikslintas. Ypač reikia atsižvelgti į bet kokį atlyginimų padidėjimą viešojoje tarnyboje ir priėmimo į darbą poreikius.

2. Jeigu iš esmės pasikeičia pragyvenimo išlaidos, Taryba per du mėnesius nusprendžia, kaip turėtų būti tikslinami korekciniai koeficientai, ir prireikus juos taikyti atgaline data.

3. Šiame straipsnyje Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, kaip numatyta Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 148 straipsnio 2 dalies antros pastraipos pirmoje įtraukoje ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 118 straipsnio 2 dalyje."

3 Pareigūnų tarnybos nuostatų 82 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad jeigu Taryba pagal 65 straipsnio 1 dalį nusprendžia koreguoti atlyginimus, tokios pačios korekcijos taikomos ir pensijoms.

4 Remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų 65a straipsniu, XI priede išdėstytos 64 ir 65 straipsnių įgyvendinimo taisyklės.

5 Šiame XI priede „Tarnybos nuostatų 64 ir 65 straipsnių įgyvendinimo taisyklės" yra keli skirsniai, kurių pirmasis, kurį sudaro 1–3 straipsniai, susijęs su Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio 1 dalyje numatyta atlyginimų dydžio kasmetine peržiūra, o antrasis – su tarpiniu atlyginimų ir pensijų patikslinimu pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio 2 dalį. Šį 2 skirsnį sudaro 4–7 straipsniai.

6 Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 1 skyriuje yra 1 skirsnis „Kasmetinius patikslinimus lemiantys veiksniai". Minėtame skirsnyje esančio 1 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „Tarnybos nuostatų 65 straipsnio 1 dalyje numatytos peržiūros tikslams Eurostatas kiekvienais metais iki spalio pabaigos parengia pranešimą apie pragyvenimo išlaidų Briuselyje pasikeitimus, ekonominį Briuselio ir tam tikrų vietų valstybėse

narėse vienodumą bei centrinės valdžios valstybinėje tarnyboje mokamų darbo užmokesčių perkamosios galios pokyčius“. Minėto straipsnio 2–4 dalyse pateikiama detali informacija apie procedūrą, kurios bendradarbiaudamas su valstybėmis narėmis turi laikytis Eurostatas tam, kad apskaičiuotų pragyvenimo išlaidų Briuselyje kitimą (tarptautinis Briuselio indeksas), pragyvenimo išlaidų ne Briuselyje kitimą (ekonominiai paritetai ir išvestiniai indeksai) ir aštuonių valstybių narių centrinės valdžios valstybės tarnautojų darbo užmokesčių perkamosios galios kitimą (specifiniai rodikliai).

7 Remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 2 skirsnyje „Kasmetinio atlyginimų ir pensijų patikslinimo tvarka“ esančiu 3 straipsniu:

„1. Pagal Tarnybos nuostatų 65 straipsnio 3 dalį Taryba Komisijos pasiūlymu ir remdamasi šio priedo 1 skirsnyje nustatytais kriterijais iki kiekvienų metų pabaigos priima sprendimą dėl atlyginimų ir pensijų tikslinimo, įsigaliojantį nuo liepos 1 d.

2. Patikslinimo dydis nustatomas tarptautinį Briuselio indeksą padauginant iš specifinio rodiklio. Patikslinimas atliekamas neto verte ir išreiškiamas vienodu bendru procentiniu dydžiu.

3. Taip nustatyto patikslinimo suma pagal toliau nustatytą metodą įtraukiama į bazinio darbo užmokesčio lenteles, pateiktas Tarnybos nuostatų 66 straipsnyje ir Tarnybos nuostatų XIII priede, bei kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 20, 63 ir 93 straipsniuose:

<...>

6. Institucijos atlieka atitinkamus pareigūnų, buvusių pareigūnų ir kitų susijusių asmenų atlyginimų ir pensijų patikslinimus į vieną ar į kitą pusę atgaline data laikotarpiu nuo įsigaliojimo datos ir [iki] sprendimo dėl kito patikslinimo įsigaliojimo.

Jei dėl tokio taikymo atgaline data reikia grąžinti permokėtas sumas, toks grąžinimas gali būti paskirstytas per ne ilgesnį kaip dvylikos mėnesių laikotarpį nuo sprendimo dėl kito kasmetinio patikslinimo įsigaliojimo."

8 Remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 4 straipsnio 1 dalimi, „tarpinis atlyginimų ir pensijų patikslinimas pagal Tarnybos nuostatų 65 straipsnio 2 dalį, įsigaliojantis sausio 1 d., atliekamas, kai nuo birželio iki gruodžio iš esmės pasikeičia pragyvenimo išlaidos <...>, nustatant tinkamą atsargą pagal perkamosios galios kitimo einamuoju metiniu baziniu laikotarpiu prognozes".

9 Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 5 skyrius pavadintas „Išlyga dėl išimtinių atvejų". Jį sudaro 10 straipsnis, kuriame numatyta:

„Jeigu staiga labai pablogėja Bendrijos ekonominė ir socialinė padėtis, įvertinta atsižvelgiant į objektyvius duomenis, kuriuos šiuo tikslu pateikė Komisija, ji pateikia atitinkamus pasiūlymus, dėl kurių Taryba priima sprendimą EB sutarties 283 straipsnyje nustatyta tvarka."

10 Minėto priedo 7 skyriuje „Baigiamosios nuostatos ir peržiūros ir pataisų sąlyga“ esančiame 15 straipsnyje numatyta:

„1. Šio priedo nuostatos taikomos nuo 2004 m. liepos 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d.

2. Jos peržiūrimos ir taisomos ketverių metų laikotarpio pabaigoje, visų pirma atsižvelgiant į jų padarinius biudžetui. Tuo tikslu Komisija Europos Parlamentui ir Komisijai [Tarybai] pateikia ataskaitą ir, jei reikia, pasiūlymą iš dalies keisti šį priedą remiantis EB sutarties 283 straipsniu.“

Ginčijamas reglamentas

11 Tam, kad iki 2009 m. pabaigos Taryba pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnį galėtų priimti sprendimą dėl Europos Bendrijų pareigūnų ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų atlyginimų ir pensijų tikslinimo, Komisija 2009 m. spalio 29 d. pateikė pasiūlymą COM(2009) 603 galutinis.

12 Dviem valstybėms narėms pataisius savo statistinius duomenis, susijusius su referenciniu laikotarpiu, į kurį turi būti atsižvelgta apskaičiuojant Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 1 straipsnio 4 dalies a punkte numatytus perkamosios galios pokyčius, 2009 m. lapkričio 19 d. buvo pateiktas iš dalies pakeistas reglamento pasiūlymas (COM(2009) 629 galutinis).

13 Pagal šio pasiūlymo aiškinamojo memorandumo 3.1 punktą specifinis rodiklis yra lygus 2,8 %, tarptautinis Briuselio indeksas – 0,9 %, o darbo užmokestį ir pensijas Belgijoje ir Liuksemburge siūloma tikslinti 3,7 %, ir tai atitinka dviejų minėtų rodiklių sumą. Visoms reglamento pasiūlyme nurodytoms sumoms buvo taikoma 3,7 % patikslinimo norma.

14 Ginčijamas reglamentas tik iš dalies atitinka Komisijos pasiūlymą.

15 Pagal ginčijamo reglamento pirmą konstatuojamąją dalį, kuri suformuluota taip pat kaip vienintelė šio pasiūlymo konstatuojamoji dalis, „siekiant užtikrinti, kad Sąjungos pareigūnų [ir kitų tarnautojų] perkamoji galia kistų lygiagrečiai valstybių narių valstybės tarnautojų perkamajai galiai, Europos Sąjungos pareigūnų ir kitų tarnautojų darbo užmokestį [ir pensijas] reikėtų patikslinti atliekant 2009 m. peržiūrą“.

16 Tarybos pridėtoje antroje ginčijamo reglamento konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad „Komisijos pasiūlytas darbo užmokesčio ir pensijų patikslinimas turėtų būti pakeistas, atsižvelgiant į finansų ir ekonominę krizę ir laikantis Sąjungos ekonominės ir socialinės politikos. Ši padėtis turėtų būti peržiūrėta tinkamu metu“.

17 Ginčijamo reglamento 2 ir 4–17 straipsniuose nurodomi nauji Tarybos patvirtinti atlyginimų dydžiai, gauti taikant 1,85 % patikslinimo normą, kurie pakeitė Komisijos siūlytus atlyginimų dydžius, gautus taikant 3,7 % patikslinimo normą.

18 Ginčijamo reglamento 18 straipsnyje, kurio atitikmens Komisijos pasiūlyme nėra, numatyta:

„Jei reikia, šis reglamentas turi būti peržiūrėtas, ir tuo tikslu Komisija reikiamais atvejais turi pateikti pasiūlymą pakeisti šį reglamentą, dėl kurio Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma."

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

19 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą reglamentą, išskyrus jo 1, 3 ir 19 straipsnius, paliekant galioti jo padarinius, kol Taryba priims naują reglamentą teisingai taikydama Pareigūnų tarnybos nuostatų 64 ir 65 straipsnius bei XI priedą ir

— priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

20 Taryba Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepagrįstą ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

21 2010 m. vasario 26 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Parlamentui buvo leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimus.

22 2010 m. gegužės 4 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Danijos Karalystei, Vokietijos Federacinei Respublikai, Graikijos Respublikai, Lietuvos Respublikai, Austrijos Respublikai, Lenkijos Respublikai ir Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei buvo leista įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimus.

23 2010 m. birželio 30 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi *Union Syndicale Luxembourg* prašymas leisti įstoti į bylą buvo atmestas remiantis tuo, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antros pastraipos antrą sakinį *Union Syndicale Luxembourg*, būdama pagal Liuksemburgo teisę įsteigtas juridinis asmuo, neturi teisės įstoti į šią bylą.

24 Komisijos prašymas nagrinėti bylą taikant pagreitintą procedūrą buvo atmestas 2010 m. vasario 26 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi.

Dėl ieškinio

25 Grįsdama savo ieškinį Komisija pateikia du pagrindus, susijusius su Pareigūnų tarnybos nuostatų ir jų XI priedo pažeidimu, pirma, ginčijamo reglamento 2 ir 4–17 straipsniais ir, antra, šio reglamento 18 straipsniu.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio ir XI priedo 1 ir 3 straipsnių pažeidimu

Šalių argumentai

26 Pirmajame pagrinde Komisija teigia, kad Taryba neteisingai patikslino įvairius Pareigūnų tarnybos nuostatuose ir kitiems tarnautojams taikytinoje tvarkoje numatytus atlyginimus ir pensijas, Komisijos pasiūlytus dydžius, gautus taikant 3,7 % patikslinimo normą, pakeisdama dydžiais, gautais taikant 1,85 % patikslinimo normą.

27 1,85 % patikslinimo norma, kuri sudaro lygiai pusę Komisijos apskaičiuotos normos, negali būti gauta taikant Pareigūnų tarnybos nuostatų 1 ir 3 straipsniuose bei XI priede nurodytus rodiklius. Ji buvo nustatyta vienodo dydžio, remiantis bendro pobūdžio sumetimais, susijusiais su ekonomine padėtimi ginčijamo reglamento priėmimo metu.

28 Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnyje ir XI priedo 1 ir 3 straipsniuose numatytoje procedūroje nustatomas automatinio tikslinimo metodas, nepaliekant Tarybai jokios diskrecijos, nebent ji ginčytų pateiktus skaičius. Kasmetinis atlyginimų tikslinimas – ne teisės aktas, bet tik vykdomoji priemonė, kuri yra labiau administracinio nei norminio pobūdžio.

29 Jau iš pačios Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnio formuluotės matyti, kad Taryba turi tik ribotą kompetenciją šiuo klausimu. Priešingai nei teigia Taryba, Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnis negali turėti viršenybės prieš šį 3 straipsnį, nes abi šios nuostatos pagal normų hierarchiją yra lygios. Be to, Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnis netektų prasmės, jei šio priedo 3 straipsniu Tarybai jau būtų suteikta diskrecija, leidžianti atsižvelgti ne tik į šiame 3 straipsnyje apibrėžtas, bet ir į referenciniam laikotarpiui nepriklausančias aplinkybes, kaip antai ekonominė ar finansinė padėtis priimant reglamentą, kuriuo tikslinami atlyginimai.

30 Aplinkybę, kad Taryba turi ribotą kompetenciją priimdama reglamentą, kuriuo tikslinami atlyginimai ir pensijos, taip pat patvirtina 1973 m. birželio 5 d. Sprendimas *Komisija prieš Tarybą* (81/72, Rink. p. 575, 9 ir 10 punktai) ir 1982 m. spalio 6 d. Sprendimas *Komisija prieš Tarybą* (59/81, Rink. p. 3329, 23–25 punktai), priimti dėl anksčiau galiojusių atlyginimų tikslinimo metodų, pagal kuriuos buvo numatytas ne

toks griežtas ir ne toks detalus teisinis reglamentavimas, palyginti su tuo, kuris įtvirtintas dabar galiojančiame Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priede.

31 Komisija pabrėžia, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priede įtvirtinto tikslinimo metodo automatinis pobūdis kyla iš pačios Tarybos valios, nes Reglamentu Nr. 723/2004 ši pritarė Komisijos pasiūlytam metodui, siekdama sukurti tam tikrą vidutinės trukmės stabilumą ir atsižvelgdama į įvairių veiksnių, kuriuos Taryba laikė kompensacija, buvimą. Šiuo atžvilgiu Komisija mini tokias priemones, kaip antai „specialių mokesčių“, turinčių įtakos Sąjungos mokamiems atlyginimams, nustatymas ir įmokų į pensijų sistemą padidinimas, kurios stabdo atlyginimų didėjimą. Be to, Komisija primena, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priede numatytas kasmetinio tikslinimo metodas gali duoti ir teigiamų, ir neigiamų rezultatų. Šiomis aplinkybėmis pritardama šiam metodui Taryba iš principo Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo galiojimo laikotarpiu, t. y. aštuoneriems metams, sutiko įsipareigoti laikytis šiame priede numatytų sąlygų.

32 Anot Komisijos, Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnis yra vienintelė nuostata, leidžianti atsižvelgti į staigų ekonominės ir socialinės padėties pablogėjimą. Tačiau šiuo atveju šis straipsnis nebuvo taikomas.

33 Taryba negalėjo pakeisti Komisijos pasiūlymo, pateikto pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnį, pasiūlymu, kurio teisinis pagrindas yra minėtas 10 straipsnis, kuriuo Komisijai suteikiama didelė diskrecija spręsti, ar pasiūlymas pagal šią nuostatą yra reikalingas. Taryba taip pat oficialiai nepareikalavo, kad Komisija pateiktų pasiūlymą, pagrįstą Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsniu. Be to, net jeigu Komisija būtų pateikusi tokį pasiūlymą, jis galėtų būti susijęs tik su būsimais Pareigūnų tarnybos nuostatų pakeitimais ir negalėtų atleisti Tarybos, turinčios

ribotą kompetenciją, nuo pareigos vykdyti šio priedo 3 straipsnio 1 dalyje numatytus įgaliojimus iki 2009 m. pabaigos tam, kad atlyginimai ir pensijos būtų patikslinti nuo 2009 m. liepos 1 d.

34 Be to, atsižvelgiant į tai, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnyje pateikta nuoroda į EB 283 straipsnį (dabar – SESV 336 straipsnis), įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, atlyginimų tikslinimo metodą gali keisti tik Parlamentas ir Taryba pagal įprastą teisėkūros procedūrą. Tariama skuba negali atleisti Tarybos nuo pareigos laikytis šių reikalavimų. Reglamente Nr. 723/2004 nenumatydama galimybės imtis bent jau laikinų priemonių, Taryba sąmoningai pritarė „lėtam“ išlygos dėl išimtinių atvejų taikymui.

35 Galiausiai Komisija pabrėžia, kad tai, jog į bet kokius finansinius pokyčius, tiek teigiamus, tiek neigiamus, atsižvelgiama praėjus tam tikram laikui, yra būdinga Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje numatytam metodui. Taigi į ekonominę krizę bus atsižvelgta 2010 m., nes nuo 2009 m. liepos mėn. iki 2010 m. birželio mėn. referencinės valstybės narės į šios krizės pasekmes bus atsižvelgusios nustatydamos atlyginimų, mokamų jų atitinkamose nacionalinėse viešosiose tarnybose, lygį. Todėl šio priedo 10 straipsnis turi būti taikomas tik iš tikrųjų išimtinėmis ir nenumatytomis situacijomis.

36 Tačiau siekdama, kad nenustotų galioti atlyginimų ir pensijų sistema, Komisija Teisingumo Teismo prašo taikyti SESV 264 straipsnio antrą pastraipą tam, kad panaikintų nuostatų padariniai liktų galioti, kol vykdydama sprendimą, kuris turi būti priimtas,

Taryba pagal Komisijos pasiūlymą priims naują reglamentą, galiojantį nuo 2009 m. liepos 1 d.

37 Parlamentas palaiko visus Komisijos ieškinio pagrindus ir reikalavimus. Jis, be kita ko, pabrėžia, kad priimdama Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnį Taryba iš anksto apibrėžė savo pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnį turimos kompetencijos vykdymo sąlygas, todėl sprendimas dėl kasmetinio atlyginimų ir pensijų tikslinimo yra tik paprastas minėtame XI priede nustatytų taisyklių ir kriterijų įgyvendinimas. Todėl Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad ja Tarybai suteikiama tik vykdomoji kompetencija šio kasmetinio tikslinimo atžvilgiu. Remtis Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsniu galima tik Komisijos iniciatyva, ir tokiu atveju pagal SESV 336 straipsnį turi būti taikoma įprasta teisėkūros procedūra. Šiuo atveju tokios procedūros nebuvo laikomasi.

38 Taryba savo ruožtu mano, jog, atsižvelgiant į Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio ir XI priedo formuluotes ir bendrą struktūrą, ji tebeturi diskreciją kasmetinio atlyginimų ir pensijų tikslinimo klausimu, net jeigu neginčija, kad Komisijos pateiktas kasmetinio tikslinimo apskaičiavimas pagal šio XI priedo 1 straipsnį buvo atliktas teisingai. Remdamasi minėto 65 straipsnio 1 dalyje vartojamu žodžiu „ypač“ Taryba teigia, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priede apibrėžiamos tam tikrų kriterijų, į kuriuos ji turi atsižvelgti nagrinėdama atlyginimų ir pensijų dydį, taikymo sąlygos, tačiau šiame priede nepaneigiama tai, kad ji gali atsižvelgti į kitus kriterijus.

39 Net jeigu priimdama Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedą Taryba šio priedo galiojimo laikotarpiu iš principo sutiko įsipareigoti laikytis jame numatytų sąlygų, ji neprarado diskrecijos kasmetinio atlyginimų ir pensijų tikslinimo nustatymo klausimu.

Ji nepanaikino Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio ir nepakeitė jo Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnio nuostatomis, taip pat neperdavė visos turimos sprendimų šiuo klausimu priėmimo kompetencijos Komisijai. Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnį aiškinant taip, kaip tai daro Komisija, kuri teigia, kad šiuo straipsniu nustatoma automatinė procedūra, Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnis netektų prasmės. Tai, ar Tarybos sprendimas dėl kasmetinio atlyginimų ir pensijų tikslinimo yra teisės, ar vykdomasis aktas, neturi reikšmės.

40 Be to, Teisingumo Teismas minėtame 1982 m. spalio 6 d. Sprendime *Komisija prieš Tarybą* (32 punktas) ir Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismas 1995 m. gruodžio 7 d. Sprendime *Abello ir kt. prieš Komisiją* (T-544/93 ir T-566/93, Rink. VT p. I-A-271 ir II-815, 53 punktas), 2000 m. lapkričio 8 d. Sprendime *Bareyt ir kt. prieš Komisiją* (T-158/98, Rink. VT p. I-A-235 ir II-1085, 57 punktas) ir 2002 m. rugsėjo 25 d. Sprendime *Ajour ir kt. prieš Komisiją* (T-201/00 ir T-384/00, Rink. VT p. I-A-167 ir II-885, 47 punktas) konstatavo, kad Taryba turi diskreciją kasmetinio atlyginimų ir pensijų tikslinimo klausimu.

41 Bet kuriuo atveju Taryba turi tokią diskreciją ypač didelės ekonominės krizės atveju, kaip antai prasidėjusi 2008 m. pabaigoje, kurios kilimo ir apimties niekas negalėjo numatyti priimant Reglamentą Nr. 723/2004. Neįsivaizduojama, kad atsakingas teisės aktų leidėjas visiškai atsisakytų lankstumo, kuris būtinas didelės ekonominės ir socialinės krizės atveju.

42 Ši Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsniu grindžiama diskrecija egzistuoja neatsižvelgiant į Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį. Žinoma, taikant šį straipsnį galima gauti panašų rezultatą. Tačiau jį taikant reikėtų įgyvendinti su-

dėtingesnę procedūrą nei ta, kuri numatyta Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje dėl kasmetinio atlyginimų ir pensijų tikslinimo, o tai parodo, kad minėtu 10 straipsniu nesiekiama pasiūlyti Tarybos diskrecijos, kylančios iš Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio, pakaitalo ir šis straipsnis neturi tokio poveikio. Šiomis aplinkybėmis Taryba teigia, kad net taikant įprastą teisėkūros procedūrą pagal SESV 336 straipsnį, remdamasi SESV 294 straipsnio 9 dalimi, ji gali vieningai pakeisti Komisijos pasiūlymą, net jeigu ši su tuo nesutinka.

43 Be to, teisės aktų, kurie gali būti priimti pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnį ir XI priedo 1 ir 3 straipsnius, ir teisės aktų, kurie gali būti priimti pagal minėto XI priedo 10 straipsnį, tikslas tik iš dalies sutampa. Šio 10 straipsnio apimtis gerokai viršija kitų nuostatų apimtį, nes pagal jį leidžiama ne tik pakoreguoti atlyginimų ir pensijų patikslinimą, gaunamą „mechaniškai“ taikant metodą, bet ir sustabdyti metodo taikymą, jį pakeisti arba panaikinti teisės aktu. Teisėje dažnai pasitaiko, kad teisiniai pagrindai iš dalies sutampa.

44 Ginčijamame reglamente numatytu atlyginimų ir pensijų padidinimu 1,85 % siekiama išlaikyti Sąjungos pareigūnų perkamąją galią, neutralizuojant Briuselyje konstatuotos infliacijos (0,9 %), pareigūnų įmokų į pensijų sistemą padidėjimo (0,4 %) ir specialiosios įmokos padidėjimo (0,43 %) poveikį. Didesnis Sąjungos pareigūnų ir kitų Sąjungos tarnautojų atlyginimų ir pensijų padidinimas nei patvirtintasis galėtų lemti tik tai, kad Sąjungos piliečiai nesuprastų Sąjungos. Be to, šis padidinimas būtų papildoma našta valstybių narių biudžetams, prisidedanti prie išlaidų, patiriamų dėl ekonominės

krizės. Atsižvelgiant į priemones, kurių kilus ekonominei krizei valstybės narės ėmėsi savo pareigūnų atžvilgiu, nepakako laukti, kol šios priemonės padarys poveikį kito kasmetinio Sąjungos pareigūnų atlyginimų tikslinimo 2010 m. pabaigoje lygmeniui.

45 Kalbant apie Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, pažymėtina, kad Taryba visų pirma nesutinka su teiginiu, jog šis straipsnis yra susijęs tik su galimu atlyginimų ir pensijų kasmetinio tikslinimo „įprasto“ metodo pakeitimu kitu metodu, taikomu tik ateityje, ir todėl šis 10 straipsnis netaikomas įgyvendinant šį „įprastą“ metodą. Ypač tai, kad minėtas 10 straipsnis pavadintas „Išlyga dėl išimtinių atvejų“, rodo, jog staiga labai pablogėjus ekonominei ir socialinei padėčiai pagal jį leidžiama pakoreguoti metinį patikslinimą, vis dėlto nekeičiant „įprasto“ metodo ateityje.

46 Šiuo atveju materialinės Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnio taikymo sąlygos buvo įvykdytos. Per referencinį laikotarpį Sąjunga turėjo susidurti su ypač sunkia ekonomine krize, kurią lėmė finansinė krizė. Šios krizės poveikis buvo pastebimas nuo 2008 m. antrojo pusmečio ir buvo ypač didelis 2009 m. pradžioje. Tačiau Komisijos pasiūlyme į šį poveikį nebuvo atsižvelgta.

47 Nepaisydama pareigos imtis veiksmų savo iniciatyva esant didelio ir staigaus ekonominės ir socialinės padėties pablogėjimo požymių, ir prireikus laiku pateikti atitinkamą pasiūlymą pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, Komisija šiuo straipsniu nesirėmė. Per diskusijas Tarybos parengiamųjų organų posėdžiuose, surengtuose prieš priimant ginčijamą reglamentą, buvo priminta galimybė remtis minėtu 10 straipsniu. Tačiau dviejuose posėdžiuose, kurie buvo surengti 2010 m. lap-

kričio mėn. pabaigoje ir tų pačių metų gruodžio mėn. pradžioje, Komisija nurodė nepateiksianti pasiūlymo pagal šį teisinį pagrindą.

48 Taryba teigia, kad nesant Komisijos pasiūlymo, pateikto pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, ji negalėjo remtis šiuo straipsniu. Todėl neturėjo kito pasirinkimo, tik pasinaudoti diskrecija, kurią ji turi pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnį, tam, kad per nustatytą terminą priimtų ginčijamą reglamentą. Tarybos teigimu, Teisingumo Teismas ne kartą pripažino, kad „išimtinėmis ir nenumatytomis situacijomis“ gali būti priimami *ad hoc* sprendimai tam, kad Sąjunga galėtų imtis veiksmų ir prisiimti atsakomybę, o taip neabejotinai yra šioje byloje. Bet kuriuo atveju, net jeigu 2009 m. gruodžio mėnesį Komisija būtų pateikusi pasiūlymą pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, tokio pasiūlymo nebūtų buvę galima priimti iki metų galo dėl šiame straipsnyje numatytos procedūros sudėtingumo.

49 Nors Danijos, Vokietijos, Lietuvos, Lenkijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės sutinka su Tarybos nurodytais ieškinio pagrindais ir reikalavimais, jos pateikia įvairių patikslinimų.

50 Taigi iš Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio ir XI priedo 10 straipsnio teksto, taip pat iš Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo praktikos matyti, kad Taryba turi diskreciją, kiek tai susiję su kasmetiniais atlyginimų ir pensijų tikslinimais, ir visų pirma kiek tai susiję su aplinkybėmis, į kurias reikia atsižvelgti atliekant šį tikslinimą. Konkrečiai kalbant, Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnyje ir XI priede nėra pateiktas išsamus, pirma, veiksnių, į kuriuos Taryba gali teisėtai atsižvelgti, ir, antra, veiksnių, kuriuos Taryba turi taikyti, sąrašas.

51 Atsižvelgiant į Sąjungos institucinę pusiausvyrą, Taryba nėra tiesiog Komisijos „vykdomasis organas“. Taryba iš principo neturi pareigos be pakeitimų priimti Komisijos pateikto teisės akto pasiūlymo, bet gali vieningai padaryti jame pakeitimų dalyvaujant Parlamentui arba ne, nelygu kokia procedūra taikoma. Ji turi tik pareigą nenukrypti nuo pasiūlymo dalyko ir tikslo, kurios šiuo atveju buvo laikytasi. Be to, net jeigu vykdymo kompetencija būtų perduota Komisijai, Taryba daugeliu atveju turėtų galimybę užkirsti kelią Komisijos pasiūlytam teisės aktui. Iš Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnio formuluotės aiškiai nematyti, kad šiuo straipsniu Taryba paprasčiausia įgaliojama „patvirtinti“ Komisijos pasiūlymą.

52 Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį aiškinant taip, kaip tai daro Komisija, ši institucija galėtų visiškai užkirsti kelią šios išlygos dėl išimtinių atvejų taikymui ir dėl to ši nuostata visiškai netektų prasmės.

Teisingumo Teismo vertinimas

53 Pirmajame ieškinio pagrinde, susijusiame su Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio ir XI priedo 1 bei 3 straipsnių pažeidimu ginčijamo reglamento 2 ir 4–17 straipsniais, keliamas klausimas, ar Taryba turi diskreciją, leidžiančią nukrypti nuo Komisijos pasiūlymo dėl Sąjungos pareigūnų ir kitų Sąjungos tarnautojų atlyginimų ir pensijų kasmetinio patikslinimo, remdamasi didele ekonomine krize, tačiau neginčydama to,

kad skaičiai, kuriuos Komisija pateikė pasiūlyme dėl patikslinimo, atitinka Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 1 ir 3 straipsnių reikalavimus, ir, jeigu taip, tai kiek.

54 Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnyje įtvirtinta pagrindinė taisyklė susijusi su pareigūnų ir kitų Sąjungos tarnautojų atlyginimų kasmetine peržiūra ir galimu tikslinimu, kuris, remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų 82 straipsnio 2 dalimi, taip pat taikomas ir pensijoms. Minėto 65 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Taryba kiekvienais metais peržiūri Sąjungos pareigūnų ir kitų Sąjungos tarnautojų atlyginimų dydį. Peržiūrėdama Taryba apsvarsto, ar atlyginimai, kaip dalis Sąjungos ekonominės ir socialinės politikos, turėtų būti patikslinti. Ypač reikia atsižvelgti į bet kokį atlyginimų padidėjimą viešojoje tarnyboje ir priėmimo į darbą poreikius.

55 Iš Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio 1 dalies teksto matyti, kad šia nuostata Tarybai suteikiama diskrecija vykdant kasmetinę atlyginimų dydžio peržiūrą (šiuo klausimu žr. minėtų 1973 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 7 ir 11 punktus ir 1982 m. spalio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 20–22 ir 32 punktus).

56 Tačiau, remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų 65a straipsniu, minėto 65 straipsnio įgyvendinimo taisyklės išdėstytos Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priede.

57 Šio priedo 3 straipsnio „Kasmetinio atlyginimų ir pensijų patikslinimo tvarka“ 1 dalyje numatyta, kad Taryba Komisijos pasiūlymu ir remdamasi Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 1 skirsnyje nustatytais kriterijais iki kiekvienų metų pabaigos priima

sprendimą dėl atlyginimų ir pensijų tikslinimo, kuris įsigalioja nuo liepos 1 d. Pagal minėto 3 straipsnio 2 dalį patikslinimo dydis nustatomas tarptautinį Briuselio indeksą padauginant iš specifinio rodiklio, patikslinimas atliekamas neto verte ir išreiškiamas vienodu bendru procentiniu dydžiu. Galiausiai Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad taip nustatytas patikslinimo dydis pagal toliau nurodytą metodą įtraukiamas į bazinio darbo užmokesčio lenteles, pateiktas tam tikrose Pareigūnų tarnybos nuostatų ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų nuostatose.

58 Darytina išvada, kad, atsižvelgiant į ankstesniame punkte nurodytų nuostatų tekstą ir struktūrą, Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje išsamiai apibrėžiami kriterijai, lemiantys kasmetinį atlyginimų dydžio tikslinimą.

59 Siekiant nustatyti, ar šiomis aplinkybėmis pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnį Taryba vis dėlto gali atsižvelgti į kitus veiksnius, visų pirma į kilusią didelę ekonominę krizę, reikia išnagrinėti šių dviejų nuostatų sąsają.

— Dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio ir XI priedo 3 straipsnio sąsajos

60 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, pirma, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo uždavinys, remiantis šių nuostatų 65a straipsniu, yra apibrėžti Pareigūnų tarnybos nuostatų 64 ir 65 straipsnių įgyvendinimo taisykles.

61 Antra, reikia atsižvelgti į tai, kad šis priedas, visų pirma jo 3 straipsnis, yra tokios pačios teisinės galios kaip Pareigūnų tarnybos nuostatų straipsniai, taigi – kaip ir šių nuostatų 65 straipsnis. Kadangi tiek Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnis, tiek jų XI priedas yra tame pačiame norminio pobūdžio akte, pagal normų hierarchiją jie yra lygūs.

62 Pareigūnų tarnybos nuostatai buvo priimti ir visi jų pakeitimai, įskaitant XI priedo įtraukimą, buvo padaryti reglamentu, o tai yra aktas, kuris pagal SESV 288 straipsnio antrą pastraipą yra privalomas visas. Teisingumo Teismas dėl vienos Pareigūnų tarnybos nuostatų VIII priedo nuostatos jau yra nusprendęs, kad Reglamentu Nr. 259/68 nustatyti Pareigūnų tarnybos nuostatai turi visus EEB 189 straipsnio antroje pastraipoje (kurią dabar atitinka SESV 288 straipsnio antra pastraipa) apibūdintus požymius ir yra privalomi visi (žr. 1981 m. spalio 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, 137/80, Rink. p. 2393, 7 punktą).

63 Trečia, atsižvelgiant į Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo priėmimo istoriją, galiojanti šio priedo redakcija atsirado per nuolatinio kitimo procesą, prasidėjusį 1972 metais. Šiam kitimui būdingas vis tikslesnis ir labiau privalomas kasmetinio atlyginimų tikslinimo metodo reglamentavimas, kiek tai susiję tiek su naudojamo teisės akto forma, tiek su jo turiniu.

64 Kaip matyti iš minėto 1973 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* (3 ir 4 punktai), 1975 m. birželio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* (70/74, Rink. p. 795, 7 punktas) ir minėto 1982 m. spalio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* (8 punktas), iš pradžių 1972 m. Taryba nusprendė eksperimento tvarka trejų metų laikotarpiu taikyti atlyginimų tikslinimo sistemą, pagal kurią atsižvelgiama į du apibrėžtus rodiklius, tačiau atmetamas automatinis dviejų nustatytų rodiklių aritmetinio vidurkio taikymas. Atsižvelgdamas į šį požiūrį Teisingumo Teismas nusprendė, kad šiuo sprendimu Taryba, naudodamasi įgaliojimais darbuotojų atlyginimų klausimu,

kurie jai suteikiami Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsniu, prisiėmė įsipareigojimus, kurių laikytis privalėjo savo nustatytą laikotarpį (žr. minėtų 1973 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 8 ir 9 punktus; 1975 m. birželio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 20–22 punktus ir 1982 m. spalio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 8 punktą).

65 Kaip matyti iš minėto 1982 m. spalio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* (9–13 punktai), 1976 m. Taryba patvirtino naują atlyginimų tikslinimo metodą. Vėliau 1981 m. gruodžio 15 d. Tarybos sprendimu 81/1061/Euratomas, EAPB, EEB dėl Bendrijų pareigūnų ir kitų Bendrijų tarnautojų atlyginimų tikslinimo metodo pakeitimo (OL L 386, p. 6) dešimties metų laikotarpiu buvo nustatytas kitas atlyginimų tikslinimo metodas.

66 Galiausiai 1991 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EAPB, EEB, Euratomas) Nr. 3830/91, iš dalies keičiančiu Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas, kiek tai susiję su atlyginimų tikslinimo tvarka (OL L 361, p. 1), Taryba įtraukė atlyginimų tikslinimo metodą į pačius Pareigūnų tarnybos nuostatus, prie jų pridėdama XI priedą, galiojusį nuo 1991 m. liepos 1 d. iki 2001 m. birželio 30 d. Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo redakcijos, kuri buvo priimta Reglamentu Nr. 3830/91, galiojimo laikotarpis buvo pratęstas du kartus, atitinkamai 2000 m. gruodžio mėn. ir 2003 m. gruodžio mėn., kol Reglamentu Nr. 723/2004 aštuonerių metų laikotarpiu buvo priimta dabar galiojanti šio priedo redakcija.

67 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad net jeigu Taryba nepakeitė Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio teksto, priimdama Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedą ji patvirtino nuostatas, skirtas šiam straipsniui įgyvendinti. Šiame

straipsnyje pateiktos bendro pobūdžio nuorodos patikslinamos Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje, kuriuo tam tikram metų skaičiui Taryba nustatė konkrečias taisykles, susijusias su Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnyje numatyta procedūra, ir visų pirma kriterijus, kuriais išsamiai reglamentuojamas kasmetinis atlyginimų tikslinimas.

68 Šis reglamentavimas, kuriuo apribojama Tarybos diskrecija, kylanti iš Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio, pateisinamas atsižvelgiant, be kita ko, į tikslą užtikrinti tam tikrą vidutinės trukmės stabilumą ir išvengti pasikartojančių nesutarimų ir problemų pirmiausia tarp darbuotojams atstovaujančių organizacijų ir suinteresuotų institucijų dėl to, kiek tikslinimas galėtų būti pateisinamas ar reikalingas (šiuo klausimu žr. minėto 1973 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 2 punktą). Šiuo atžvilgiu Sprendimo 81/1061 pirmoje konstatuojamojoje dalyje ir Reglamento Nr. 3830/91 antroje ir trečioje konstatuojamosiose dalyse jau buvo nurodyta, kad minėtu Tarybos diskrecijos apribojimu siekiama išlaikyti harmoningus santykius tarp Europos institucijų ir jų pareigūnų bei kitų tarnautojų.

69 Siekiant minėtų tikslų būtina, kad Taryba paisytų Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje nustatytų kriterijų.

70 Be to, šiame 3 straipsnyje numatytas tikslinimo mechanizmas iš esmės grindžiamas tuo, kad atlyginimų kitimas Sąjungos lygiu turi atitikti, nors ir su tam tikru atsilikimu, atlyginimų kitimą referencinėse valstybėse narėse nuo praėjusių metų liepos mėnesio iki einamųjų metų liepos mėnesio, atspindintį sprendimus dėl pareigūnų atlyginimų, kuriuos šių valstybių narių institucijos priėmė atsižvelgdamos į ekonominę padėtį minėtu laikotarpiu. Maža to, taikant minėtame 3 straipsnyje nustatytus kriterijus ga-

lima gauti ir neigiamą, ir teigiamą rezultatą, kaip matyti visų pirma iš šio straipsnio 6 dalies.

71 Darytina išvada, kad priimdama Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedą Taryba savarankiškai priimtu sprendimu šio priedo galiojimo laikotarpiu įsipareigojo naudodamasi iš Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio kylančia diskrecija laikytis minėto priedo 3 straipsnyje pateikto išsamaus kriterijų sąrašo. Teisingumo Teismo motyvai, nurodyti minėtuose 1973 m. birželio 5 d. Sprendime *Komisija prieš Tarybą* (9 punktas) ir 1975 m. birželio 26 d. Sprendime *Komisija prieš Tarybą* (20–22 punktai), *mutatis mutandis* taikomi reglamentui, kuriuo įtraukiamas Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedas ir kurį Taryba priėmė pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 65a straipsnį. Šiomis aplinkybėmis pagal minėtą 3 straipsnį Taryba negali remtis diskrecija, viršijančia šiame straipsnyje nustatytus kriterijus.

72 Todėl vykdydama kasmetinę atlyginimų dydžio peržiūrą Taryba negali remtis Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsniu suteikiama diskrecija tam, kad nukryptų nuo Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje numatyto metodo ir atsižvelgtų į kitus šiame straipsnyje nenumatytus kriterijus.

— Dėl galimybės atsižvelgti į didelę ekonominę krizę

73 Kalbant apie galimybę, kuria remiasi Taryba ir įstojusios į bylą valstybės narės, vykdant kasmetinę atlyginimų dydžio peržiūrą atsižvelgti į didelę ekonominę krizę, reikia priminti, kad pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, „jeigu stai-

ga labai pablogėja Bendrijos ekonominė ir socialinė padėtis, įvertinta atsižvelgiant į objektyvius duomenis, kuriuos šiuo tikslu pateikė Komisija, ji pateikia atitinkamus pasiūlymus, dėl kurių Taryba priima sprendimą EB sutarties 283 straipsnyje nustatyta tvarka“.

74 Šiuo straipsniu išimtiniais atvejais leidžiama prireikus nukrypti nuo Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje numatyto metodo, tačiau šio metodo nekeičiant ir nepanaikinant ateinantiems metams. Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnis yra šio priedo 5 skirsnyje „Išlyga dėl išimtinių atvejų“. Tačiau Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo nuostatų keitimas reglamentuojamas minėto priedo 7 skirsnyje „Baigiamosios nuostatos ir peržiūros ir pataisų sąlyga“, kuriame yra tik vienas, t. y. 15 straipsnis. Šiuo 15 straipsniu nustatomas, pirma, Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priede numatytų nuostatų galiojimo terminas ir, antra, šių nuostatų vertinimo ketverių metų laikotarpio pabaigoje taisyklės, visų pirma atsižvelgiant į minėtų nuostatų padarinius biudžetui. Jame taip pat numatoma galimybė iš dalies keisti šį priedą pagal EB 283 straipsnyje numatytą procedūrą.

75 Be to, remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnio tekstu, šiuo straipsniu siekiama sudaryti galimybę institucijoms imtis veiksmų susidūrus su netikėtais įvykiais, kurie reikalauja labiau *ad hoc* veiksmų nei atlyginimų tikslinimo „įprasto“ metodo visiško pakeitimo. Galiausiai, kaip teigė Komisija savo 1994 m. birželio 27 d. ataskaitoje dėl išlygos dėl išimtinių atvejų taikymo (SEC(94) 1027 galutinė, II.3 dalis, p. 5 ir 6), ši išlyga leidžia atsižvelgti į didelio ir staigaus ekonominės ir socialinės padėties pablogėjimo pasekmes, kai taikant „įprastą metodą“ pareigūnų atlyginimai nebūtų patikslinti pakankamai greitai.

76 Todėl Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priede numatyta speciali atlyginimų tikslinimo procedūra didelės ekonominės krizės atveju.

77 Tam, kad nedingtų Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo, visų pirma šio priedo 3 ir 10 straipsnių, privalomas poveikis (pagal analogiją žr. minėto 1973 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 13 punktą) ir nesant kitų šio priedo nuostatų, reglamentuojančių galimos ekonominės krizės įtakos atlyginimų tikslinimui klausimą, darytina išvada, jog minėto priedo taikymo laikotarpiu jo 10 straipsnyje numatyta procedūra yra vienintelė galimybė atsižvelgti į ekonominę krizę tikslinant atlyginimus ir atitinkamai nukrypti nuo minėto priedo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų taikymo.

78 Šios išvados negali paneigti aplinkybė, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnio taikymas priklauso nuo Komisijos pasiūlymo. Visų pirma iš ESS 17 straipsnio 2 dalies matyti, kad ji atitinka institucinę pusiausvyrą, numatytą Sutartyse, kurios teisėkūros procedūrose iš principo suteikia Komisijai pasiūlymų teikimo monopolį.

79 Pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį Komisija „pateikia“ atitinkamus pasiūlymus, jeigu staiga labai pablogėja ekonominė ir socialinė padėtis. Atsižvelgiant į aiškų šio straipsnio tekstą, negalima daryti išvados, kad naudojimasis Komisijai minėtu 10 straipsniu suteiktais įgaliojimais paprasčiausia yra šios institucijos teisė.

80 Be to, Komisija turi laikytis lojalaus bendradarbiavimo tarp institucijų pareigos, pripažįstamos teismo praktikoje (žr., be kita ko, 1988 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Graikija prieš Tarybą*, 204/86, Rink. p. 5323, 16 punktą ir 2002 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-29/99, Rink. p. I-11221, 69 punktą) ir įsigaliojus Lisabonos sutarčiai aiškiai įtvirtintos ESS 13 straipsnio 2 dalies antrame sakinyje. Galiausiai, kaip matyti iš SESV 241 straipsnio, Taryba gali Komisijos paprašyti atlikti bet kokį tyrimą, jos nuomone, pageidautiną siekiant bendrų tikslų, ir pateikti jai atitinkamus pasiūlymus. Tačiau prieš priimdama ginčijamą reglamentą Taryba, priešingai nei 1994 m. (žr. 1994 m. birželio 27 d. Komisijos ataskaitą SEC(94) 1027 galutinė, I dalis, p. 3), Komisijai nepateikė jokio oficialaus prašymo, ragindama ją vykdyti iš Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnio kylančias pareigas.

81 Tai, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnyje numatyta procedūra yra sudėtingesnė nei numatytoji šio priedo 3 straipsnyje, visų pirma dėl Parlamento dalyvavimo įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, negali atleisti Tarybos nuo pareigos laikytis minėtame priede įtvirtintų taisyklių. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad pati Taryba pripažįsta, jog netgi sudėtingos procedūros, kuriose dalyvauja kelios institucijos, gali būti pabaigtos per trumpesnį laiką, jei yra politinės valios greitai pasiekti rezultatą. Šią galimybę visų pirma lemia Parlamento taikomos procedūros pagreitinimo priemonės, numatytos SESV 229 straipsnio antroje pastraipoje ir Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 134 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje bei 142 ir 144 straipsniuose.

82 Be to, kalbant apie priimant ginčijamą reglamentą buvusią padėtį, reikia priminti, kad, kaip teigia Taryba, ekonominės krizės pasekmes buvo galima pastebėti jau referenciniu laikotarpiu, kuris pasibaigė 2009 m. liepos mėnesį. Taigi jau 2009 m. vasarą

Taryba būtų galėjusi imtis veiksmų tam, kad būtų pateiktas pasiūlymas pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį.

83 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad Taryba neturi diskrecijos, kuri jai leistų netaikant Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnyje numatytos procedūros dėl ekonominės krizės patvirtinti ir nustatyti, kaip ji tai padarė ginčijamo reglamento 2 ir 4–17 straipsniuose, atlyginimų tikslinimą, kuris skirtųsi nuo Komisijos pasiūlytojo, vien remdamasi minėto priedo 3 straipsniu.

84 Todėl ginčijamo reglamento 2 ir 4–17 straipsniai turi būti panaikinti.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio ir XI priedo 3–7 straipsnių pažeidimu

Šalių argumentai

85 Antrajame ieškinio pagrinde Komisija teigia, kad ginčijamo reglamento 18 straipsniu pažeidžiamas Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnis ir XI priedo 3–7 straipsniai, nes juo sukuriamas naujas teisinis pagrindas, leidžiantis peržiūrėti ginčijamą reglamentą, taigi – galimybė atlikti tarpinį atlyginimų tikslinimą.

86 Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsniu nustatomas tik kasmetinio atlyginimų tikslinimo terminas. Tam, kad būtų galima atlikti Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 4–7 straipsniuose numatytą tarpinį atlyginimų tikslinimą, nuo birželio mėn. iki gruodžio mėn. turi labai pasikeisti pragyvenimo išlaidos, be to, Komisija turi būti pateikusi pasiūlymą. Tačiau Taryba Komisijos nepaprašė pateikti tokio pasiūlymo ir bet kuriuo atveju Komisija tokio pasiūlymo nepateikė. Pati Taryba taip pat negali nepaisyti Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnyje įtvirtintų procedūrinių reikalavimų, visų pirma to, kad turi būti pateiktas Komisijos pasiūlymas ir teisėkūros procedūroje turi dalyvauti Parlamentas.

87 Bet kuriuo atveju, panaikinus ginčijamo reglamento 2 ir 4–17 straipsnius, šio reglamento 18 straipsnyje numatyta peržiūrėjimo išlyga netektų prasmės.

88 Parlamentas priduria, kad SESV 290 straipsniu Tarybai neleidžiama pasilikti įgaliojimų įgyvendinant aktą ir kad Pareigūnų tarnybos nuostatų 64 ir 65 straipsniuose bei XI priede nėra jokio tokios peržiūrėjimo išlygos teisinio pagrindo.

89 Taryba teigia, kad antrasis ieškinio pagrindas yra susijęs su pirmuoju ieškinio pagrindu ir su Komisijos teiginiu, kad priimdama Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedą Taryba atsisakė bet kokios diskrecijos. Ginčijamo reglamento 18 straipsnis negali prieštarauti Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 4–7 straipsniams, nes šie straipsniai taikomi ne tokioms pačioms situacijoms. Minėtame 18 straipsnyje numatoma galimybė Komisijos pasiūlymu peržiūrėti ginčijamame reglamente nustatytą atlyginimų ir pensijų patikslinimo normą, atsižvelgiant į ekonominės ir finansinės krizės

raidą bei į ekonominę ir socialinę Sąjungos politiką ir laikantis Pareigūnų tarnybos nuostatuose aiškiai numatyto lankstumo.

Teisingumo Teismo vertinimas

90 Antrasis Komisijos ieškinio pagrindas yra susijęs su Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio ir XI priedo 3–7 straipsnių pažeidimu ginčijamo reglamento 18 straipsniu, kuriame numatyta galimybė peržiūrėti ginčijamą reglamentą. Komisijos pasiūlyme tokia galimybė nebuvo numatyta.

91 Kalbant apie atlyginimų dydį, pažymėtina, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio 1 dalyje numatyta tik kasmetinė jo peržiūra. Tačiau, kiek tai susiję su korekciniais koeficientais, šio straipsnio 2 dalimi leidžiama imtis tarpinio šių koeficientų tikslinimo priemonių iš esmės pasikeitus pragyvenimo išlaidoms. Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 1–3 straipsniuose nurodomos kasmetinės atlyginimų dydžio peržiūros sąlygos, o šio priedo 4–7 straipsniuose numatomos išsamesnės tarpinio korekcinių koeficientų tikslinimo taisyklės.

92 Nė vienoje iš minėtų nuostatų nenumatoma galimybė atliekant kasmetinę atlyginimų dydžio peržiūrą nustatyti naujas taisykles, leidžiančias iš naujo peržiūrėti šį dydį ar patikslinti atlyginimus ne per kasmetinį tikslinimą, atliekamą pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio 1 dalį ir XI priedo 1–3 straipsnius. Šios nuostatos taip pat neleidžia nukrypti nuo tarpinio korekcinių koeficientų tikslinimo, numatyto Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio 2 dalyje ir XI priedo 4–7 straipsniuose.

93 Vadinasi, ginčijamo reglamento 18 straipsnis buvo priimtas pažeidžiant Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnį ir XI priedo 3–7 straipsnius ir todėl taip pat turi būti panaikintas.

94 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad ginčijamo reglamento 2 ir 4–18 straipsniai turi būti panaikinti.

95 Tačiau tam, kad nenustotų galioti atlyginimų sistema, reikia taikyti SESV 264 straipsnio antrą pastraipą ir palikti galioti panaikintų ginčijamo reglamento nuostatų, susijusių su Sąjungos pareigūnų ir kitų Sąjungos tarnautojų atlyginimų ir pensijų patikslinimu nuo 2009 m. liepos 1 d., t. y. šio reglamento 2 ir 4–17 straipsnių, padarinius iki naujo reglamento, Tarybos priimto šiam sprendimui įvykdyti, įsigaliojimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

96 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Taryba pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti. Remiantis to paties straipsnio 4 dalies pirma pastraipa, į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos pačios padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2009 m. gruodžio 23 d. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1296/2009, kuriuo nuo 2009 m. liepos 1 d. tikslinamas Europos Sąjungos pareigūnų ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų darbo užmokestis ir pensijos bei jiems taikytini korekciniai koeficientai, 2 ir 4–18 straipsnius.**

2. **Palikti galioti Reglamento Nr. 1296/2009 2 ir 4–17 straipsnių padarinius iki naujo reglamento, Europos Sąjungos Tarybos priimto šiam sprendimui įvykdyti, įsigaliojimo.**

3. **Priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas.**

4. **Danijos Karalystė, Vokietijos Federacinė Respublika, Graikijos Respublika, Lietuvos Respublika, Austrijos Respublika, Lenkijos Respublika, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė ir Europos Parlamentas padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.